

УДК 336.1

Мельник Р.В, магістрант,
II курсу, гр. ФБСМ-9, ФБСО
Литвинчук І.В, к.е.н., доц.

Державний університет «Житомирська політехніка»

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Комунальне господарство являє собою важливий багатогалузевий господарський комплекс, призначення якого полягає у наданні комунальних послуг населенню, бюджетним установам та комерційним підприємствам, що сприяють соціально-економічному розвитку і зміцненню безпеки держави. Отже, від ефективного функціонування комунальних підприємств залежить рівень економічного розвитку регіонів та країни в цілому, оскільки їх діяльність пов'язана із забезпеченням життєдіяльності громад і територій [2].

Управління фінансовими ресурсами комунальних підприємств – це хронічна проблема України, але комунальні підприємства здатні покращити свій фінансовий стан завдяки якісному менеджменту та ефективному управлінню фінансовими ресурсами; розробленню дієвих механізмів щодо підвищення прозорості, що приведе до зростання їх прибутковості та сприятиме підвищенню якості надання соціальних послуг і зростанню добробуту населення. [3].

Українські дослідження вказують на неефективність українських комунальних підприємств, проте вирішення цих проблем має лежати у площині перейняття найкращих європейських практик управління. Зокрема, надання грантів для фінансування соціально-значимих підприємств або підприємств, що знаходяться у фінансовій скруті, можна назвати однією з кращих практик, оскільки грантове фінансування передбачає переорієнтацію комунального підприємства на сучасний проектний і процесний менеджмент. Крім того, грантове фінансування, яке передбачає чіткий опис цілей, процесів, результатів, індикаторів і відповідальних осіб, запобігатиме нецільовим витратам коштів комунальних підприємств та підвищуватиме ефективність використання капіталу. [1].

За результатами аналізу фінансового стану окремих підприємств сфери комунального господарства визначено збитковість, високий рівень зношеності основних засобів, низьку фондовіддачу більшості підприємств, що обмежує їх можливості комплексної модернізації шляхом внутрішніх ресурсів і актуалізує пошук альтернативних джерел та механізмів залучення інвестицій у розвиток галузі. Причинами такого стану є відсутність дієвих напрямів фінансової політики у цій сфері, недосконалість нормативно-законодавчої бази та прорахунки в управлінні фінансовими ресурсами. Сучасний стан даної галузі дає підстави говорити про необхідність підвищення результативності його державного регулювання для розв'язання базових проблем його соціально-економічного розвитку.

Вирішення проблем, що існують на підприємствах галузі потребують визначення підходів та напрямів щодо покращення їх фінансового стану, до яких можна віднести: покращення якості та зниження собівартості послуг за допомогою модернізації виробництва; оптимізація руху фінансових ресурсів підприємств і врегулювання фінансових відносин, що виникають під час розрахункових відносин між суб'єктами, що господарюють з метою ефективного їхнього розподілу; створення комунального банку для надання пільгових кредитів комунальним підприємствам; підвищення рентабельності функціонування й інвестиційної привабливості підприємств; залучення грантових коштів для фінансування галузі; сприяння розвитку державно-приватного партнерства; оптимізація формування й ефективного використання фінансових ресурсів [2].

Реалізація вказаних пропозицій стосовно покращення фінансового стану комунальних підприємств призведе до позитивних зрушень та підвищення ефективності й результативності їх діяльності.

Запропоновані напрями вирішення проблем залежать від злагодженої роботи керівництва органів місцевого самоврядування та комунального підприємства.

Література:

1. Bagatska K. Finansuvannja komunal'nyh pidpryjemstv: jevropejs'kyj dosvid. Zovnishnja torgivlja: ekonomika, finansy, pravo. 2022. № 3. S. 110-118. Serija. Ekonomichni nauky. [https://doi.org/10.31617/zt.knute.2022\(122\)08](https://doi.org/10.31617/zt.knute.2022(122)08)
2. Глухова В. І., Кравченко Х. В. Фінансовий стан комунальних підприємств і напрями його покращення. *Modern Economics*. 2021. № 26(2021). С. 30-36. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V26\(2021\)-05](https://doi.org/10.31521/modecon.V26(2021)-05).
3. Жулин О. В., Зеленюк-Джунь Л. В. Управління фінансовими ресурсами комунальних підприємств і перспективи їх розвитку. *Бізнес Інформ*. 2020. №7. С. 174–180. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-7-174-180>